

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
zè sedežem na Jesenicah (Gorenjsko).

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.

Obseg: Gnjloba, strašna čebelna bolezen. (Dalje.) — Satnik. — Kako naj se postopa z obrezovanjem korenin in krone pri presajajočih sadnih drevesih? — Vprašanja in odgovori. — Naš dopis. — Raznoterost.

Gnjloba, strašna čebelna bolezen.

(Dalje.)

Ker ta čebelna kuga lahko čebelarja ob ves čebelnjak pripravi, zato naj vsak dan, ali vsaj tako pogosto, kolikor mu čas pripušča, s posebnim ozirom na to bolezen pazi. Pregleduje naj valilne celice, tako pokrite, kakor odprte. Če so še le posamezne nepokrite celice že okužene, se bolezen še lahko ozdravi. Če pa naletimo na take pokrite piskrice, pri katerih so se pokroveci že posedli in polegli ter imajo luknjice, da niso več izbuhnjeni in napeti, je nevarnost že velika; ker pod temi gnjije že dalje časa zapušena zalega. Pokrovce so čebele razdejale, da bi se kužni duh ali smrad odstranil, ker je čebelam samim zopern in jih v nedelavnost sihi. Njih edino hrepenenje je, ta smrad, ki tudi odrašenim ljudem dihanje skoro onemogoči, iz panju pregnati, zato pred žrelom neprenehoma sveži zrak s perutnicami v panj pihljajo. Ta okuženi duh se pa tudi vedno bolj širi, kolikor bolj se gnjila zalega množi; razširi se tudi zunaj panju. Gnjlila zalega se posuši v črno, vlečljivo tvarino, od katere nadlegovane čebele z nategovanjem vseh moči drobtinice odtrgujejo in pred žrelo vlačijo. Da se čebele tako hudi boleznini ne morejo dolgo ustavljati, je pač razumljivo, zato lahko opazimo, da se ljudstvo tacega panju vedno zmanjšuje in krči, dok da se ves panj ugonobi.

Tako daleč sicer res ne sme priti, temveč treba je vse poskusiti, da se panj reši pogina in če je moč, da se doseže še nekoliko medu. Imamo že več sredstev in zdravilnih načinov in sicer raznih vrst, katere je ta ali drug z uspehom poskušal, a zopet tretjemu se pa ni posrečilo. Vkljub vsem poskušnjam se do sedaj ni še posrečilo dobiti pravo in neovrgljivo zdravilo zoper gnjlobo, temveč je

ozdravljenje od različnih predstavkov in okolščin odvisno. Vzemimo n. pr. slučaj, da smo panju dali preveč valilnega satovja, katerega ne morejo čebele oskrbovati, pomagajo si čebele same, ker mrtvo zalego iz še posameznih obolelih celic potrgajo in celice osnažijo. Samo ob sebi se razume, da bo čebelar, ko bo to opazil, sam hitel čebelam na pomoč ter bo okužene satove odstranil in jih z zdravimi nadomestil. Če je pa tak panj že oslabil, da je že ljudstvo zgubil, naj se mu doda čebel iz zdravega panju, da tako zopet k moči pride. Drug slučaj bi bil, če se je čebel v poletnem času kuga lotila, da bi jo nalezle. Tu je sicer pač mogoče, da bolezen brez naše pomoči sama zgine. To ima pa svoj vzrok v dobri paši, ker v tej dobi prikaže se v čebelah neki nasprotni strup, ki bolezen ali prav za prav njeno snov premaga.

Kot vspešno sredstvo priporočava midva obilo kadenje sè salicilno kislino. To pa le v začetku gnjilobe nasvetujeva; pri slučajih pa, v katerih se je bolezen že močno razvila in razvnela, je najboljše bolne panjove vničiti. S tem se vsaj zabrani, da se komu še zdravi panjovi ne pokvarijo in ugonobijo. Ozdravljenje sè salicilno kislino je sicer precej težavno in z raznimi okolščinami združeno, toda česa bi pa čebelar ne storil rad, da bi si čebele ohranil? K temu kadenju je potrebna priprava, ki je po Hilbertovem popisu tako-le sestavljena: skledica iz pločevine ali porcelana, v katero se dene salicilna kislina, stoji na štirih 20 *cm* visokih iz pločevine narejenih nogah, med katere se postavi špiritova svetilna. Črez to napravo dene se mreža iz žice (dratu), ki mora pa tako gosta biti, da čebele ne morejo skozi njo zlesti. Kadi se potem tako-le: V skledico dene se 1 gram v prah zdrobljene salicilne kisline, in priprava postavi se z gorečo špiritovo svetilno ravno pod čebele v panju. (To se pa more le v stoječih, ali pa tudi v novih Dzierdzonovih panjovih narediti, ker naši stari kranjski panjovi so prenizki. Ured). Da se dobrodejni vspeh ne zgubi, naj bo luč pod skledico samo tako močna, da se kislina le pari ali hlapi; nikakor pa ne zgori. Zato je tudi dobro, če skledico malo z vodo pokropimo in omočimo, da se ta (voda), ko se izhlapi, narprva na okužene reči vseda in jih nekako zmoči; na tako zmočene reči se salicilni hlapovi boljše primejo. Mreža, ki je črez skledico povezujena, naj se večkrat obriše in osnaži. Da se more dim, ki sicer ni škodljiv, odstraniti, naredi naj se zgoraj odprtina. Takošno kadenje naj se ponavlja 3 do 4 krat vsaki 4. do 6. dan. Na ta način se razkuži tudi čebelarsko orodje in ostanki od uničenih panjov. Predno se tako orodje ali sploh reči, katere se pri čebelah potrebujejo, da celo v panj postavljajo (satniki i. dr.), popolnoma ne razkužijo, ne smejo s čebelami v dotiko priti. V dnevih kadenja, naj se čebele krmijo skoro vsaki dan sè salicilnim medom ali sladkorjevo vodo, zato da so čebele prisiljene satovje na novo staviti.

Upanje, na lahek in pripraven način gnjilobo zatreti, podaje nam „Elsass-Lothringische Bienen-Züchter“. Nato, ko nam na mnogih zgledih pokaže, kako v prah zdrobljena (za kuho pripravljena) kava na gnjilobo razkuževalno vpliva, pride do trditve, da se gnjila zalega, ki od gnjilobe izvira, tudi da s kavo odstraniti in piše dalje: „Ni več dvoma, da se bo tudi čebelarjev strah s kavinim prahom premagal. — Koristi so v rokah. Sredstvo se povsod in precej dobi, v ceno, lahko se rabi in tudi v večjih škatljicah ni škodljivo. — Na kateri način naj se vporablja, mora skušnja nesrečnih čebelarjev kmalo podučiti. Mi bi vse sumljive

piskrice s kavinim prahom potresli ali napolnili, pri močno obolelih panjovih bi pa prahu v zalogine celice kar natlačili, in celice, ko bi se popolnoma posušile, lahko bi se pozneje osnažile. Preveč kave bi težko kodaj škodovalo, zato naj se po vseh drugih krajih v panju natrese prav obilo kave. Prav posebna prednost tiči v tem, da se to sredstvo suho uporablja, ter potem vso mokroto na-sé potegne in s tem čebelam osnaženje panju zdatno zlajša“.

Tudi dodevek kave v vodo, s katero se čebele napajajo mora tudi kot za-branilno ali odvrčevalno sredstvo prav pripravno in dobro biti, ker sredstvo ni drago, pa vendar tako priprosto, da bi bilo res nemogoče čebelarju opravičiti se, ko bi pustil čebele tako poginiti, brez da bi popred poskusil še ta način ozdravljenja.

(Dalje prihodnjič.)

Satnik.

Zima je. Naše čebele nam v tem času le malo nadleže ali opravkov delajo. Oskrbljene so dovoljno z dobro hrano in sede na toplem v panju. Pravi čebelar pa zaradi tega ne postopa brez dela okrog; on dela in pripravlja za prihodnje leto. Jaz mislim samo na satnike.

Neovrgljivo je, da je premikanje posameznih satov glavna točka dandanašnje čebeloreje. Kdor tega ne umé in zato tega tudi porabiti ne zna, kdor si pri umetni sestavi satov ni pridobil potrebne vednosti in ročnosti, ta ni čebelar novega veka. Sredstvo za premakljivost satov je satnik. K satnikovi iznajdbi prištevajo se trije odlični možje: Dzierdzon je izumel zgornji del (poličico), ki ves satnik nosi, in s tem je prouzročil premakljivost satov; pl. Berlepsch je dodal oba stranska kraka (viseči poličici) in spodnji del in je s tem učinil, da se sat lahko v roko vzame; Dathé je pa tisti, ki je vpeljal, da se na strani satnikov pribijejo žrebljički s širokimi glavicami. Ti žreblji so zaradi tega na strani nabiti, da se satniki ne tišče jeden drugemu, ter da je prostor med satovi, kjer zamorejo čebele svoja dela izvrševati.*) S tem je bil satnik precej popolnjen in bolj priprost.

Te vrstice pač nimajo namena, različne satnike, ki se tu in tam rabijo, primerjati eden z drugim; jaz hočem le na nekaj toček opomniti, katere morajo pri vseh satnikih biti, če hočejo svoj namen doseči.

Dober satnik naj bo iz mehkega lesa, ki se ne vži in ne kolje preveč rad, narejen. Topolov, lipov in jelšev les je za satnike prav pripraven. Tudi smrekov les je dober, le to napako ima, da se rad kolje.

Ker je sat s piskrici za čebelno zalego 26 mm debel, naj bo tudi satnik 26 mm širok. Pri izdelovanju poličice naj se pazi da bodo vse enako široke. Mizarju, ki je spreten v svojej stroki, je lahka reč lične satnike, ki so enako močni in široki, narediti, tedaj naj se vsako površno in skaženo delo v tej zadevi odstrani in zavrže. Debilina satnikovega lesa pri malih satnikih (normalna

*) Prvi satniki, ali kakor jih je tudi ranjki Porenta v Bohinju imel v panjovih, niso imeli na strani žrebljev, temveč je bila zgornja poličica pri konceh malo širja, da je s tem nastal prostor med satovi. To bilo je pa v marsičem nepriljavno in bolj kasno za delo.

mera) znaša 4 mm; pri večjih pa naj se naredi 5 mm debel les. V enem čebelnjaku rabi naj se samo ene vrste satnik. Vsak satnik mora se prileči v vsak panj. Panjove različne velikosti in z različnimi satniki rabiti, je le nekaka gizdavost, katere se le bogatini in čebelarji mojstri posluževati smejo. Dober satnik naj se z obema konci dobro naléže, kraka naj visita 5 mm od stene odstranjena in na spodnjem konci na spodnjo policičo pritrjena. V panju (ležečem) naj bo nad in pod satniki tudi po 5 mm prostora, da zamorejo čebele okrog in okrog satnika laziti. Tudi pri stoječih panjovih, v katerih je po dve ali več vrst satnikov jedna nad drugo, naj bodo satniki tako obešeni (vsaj po letu), da se ne dotikajo jedni s spodnjimi in drugi z zgornjimi policami; temveč naj bo med njimi vsaj 5 mm prostora.

Večkratno merjenje pri naravnem izdelovanju satov (kakor si jih čebele v stanem panju same naredé), se je dognalo, da stojé satovi po 10 mm eden od drugega oddaljeni. Tako široke morajo tedaj ulice med satovi biti. 10 mm tedaj morajo moleti žrebljički, ki oddaljenost prouzročujejo, iz satnikovega lesa. Da se enako široke ulice med satovi dosežejo, treba je enako širokih policič. Ugovor malomarnih mizarjev, da se enaka oddaljenost lahko z žreblji doseže, je prazen, le pri popolno enakej širokosti satnikov zamore se enaka oddaljenost z žrebljički doseči.

Pravilni satnik ima 4 stranske žrebljičke. Žrebljički morajo pa na satnike tako pritrjeni biti, da se satnik more tudi obrniti, t. j. spreduje strani se obrnejo zad in zadnje spred. To se pa more zgoditi le takrat, če so žreblji simetrično na satnikih razdeljeni: dva morata na zadujo in dva na sprednjo stran obrnjena biti. Pri tem so štirje slučajji mogoči:

- a) oba žreblja sta na levi strani, jeden na zgornji policiči in drugi na spodnji;
- b) oba stojita na desni;
- c) jeden stoji zgoraj na desni in spodaj na levi;
- d) jeden stoji zgoraj na levi in spodaj na desni strani. V vseh teh slučajjih stoji sat prav, če tudi ga obrnemo.

Slučaj a) je priležen tistim, ki z desnico prijemljejo satnikove klešče, a slučaj b) je levičnikom ugoden; slučaj a) in d) sta pa zato neprilichna, ker sat, če ga na mizo položimo, nerodno leži, tedaj nista priporočanja vredna. Narslabše pa je, če so vsi žreblji na eni strani, ker tak sat se ne more obrniti, da bi potem imel na obeh straneh zahtevano oddaljenost. Samo ob sebi se razume, da morajo v enem čebelnjaku vsi satniki imeti na enak način žreblje pribite.

Če imamo dobro in pravilno narejene satnike, skrbimo še zato, da jih pravilno v panjove obesimo. Kolikor je to v čebelarjevi skrbi, naj opravlja s posebno skrbjo. Primerjanje in vdolovanje izdelanih satov, pritrjevanje umetnega satovja to ni delo začetnikov in otrok, temveč to je delo mojstra. Umetno satovje (srednje stene) mora ravno v središču zgornje policiče pritrjeno biti.

Tako se da še več opravil navesti, katera čebelar lahko po zimi v gorki izbi opravlja. Opravljaj taka dela, in ob času rojenja, ko bo obilo opravil, ne boš z lepa prišel v zadrego.

Kako naj se postopa z obrezovanjem korenin in krone pri presajajočih sadnih drevesih?

Naša sadna drevesa imajo njihovo življenje, enako kakor vse ozelenjujoče rastline, vravnano, da z njihovimi podzemeljskimi organi — koreninami — in z nadzemeljskimi debelnimi organi takó zemljo kakor tudi obdajajoči jih zrak gledé rastlinskih redilnih snovi vporabljata zamorejo.

Sè sesalno močjo, katero imajo v koreninah si pridobivajo iz zemlje organskih rastlinskoredilnih snovi, kjer se kemično raztopljene ali razpuščene nahajajo. Odtod pride po potih, ki so med deblom in kožo, do glavnih organov — do listja, — ki zopet po svojem redilne snovi — ogljenčevo kislino — iz zraka srkajo, a ogljence zopet izpuhtevajo in v njihovem notranjem delu najvažnejše življenjsko ravnanje rastlin — razkrojitev — dovrše, iz katere se pri življenji neprenehoma dela organizacijska snov.

Iz tega kratkega opisa življenjskega delovanja korenin in krone drevesnega debla je dovolj razvidno, kako imenitnega pomena sta imenovana dva organa za vsako drevo, čeravno sta si v njih fiziološkem delovanju zelo različna.

Vsled tega je vednost gledé vpliva na postopanje z obrezovanjem korenin in krone presajajočih dreves za sadjerejca velicega pomena, ker le stem, da vé namen in nasledek operacije že popred presoditi in v poštev jemati, zamore na življenje drevesne rastline vplivati in naravi pri tem pomagati.

Namen teh vrstic naj bo, važnost izpeljave korenininega in kroninega obrezovanja pri presajanju sadnih dreves po različnih in večletnih obrezovalnih poskušnjah in načinih pojasniti in na dobre ter slabe nasledke obrezovanja korenin in krone na tri razne načine opozoriti.

Po dolgotrajnih in skrbno izvršenih poskusih, ki so se pri presajanju mladih takó pečkastih kakor tudi pri koščičastih drevesih vršili, prišli so v porabo:

1. kratko,

2. srednje dolgo, in

3. dolgo obrezovanje korenin, da se je tako vpliv raznih obrezovanj na mlado presajeno drevje mogel opazovati.

Pri kratkem obrezovanju korenin, ki se je zvrševal na 10 do 15 *cm* od debla ali začetka korenin, pokazali so se slabi nasledki.

Kratko obrezovanje korenin je že samo na sebi škodljivo, ker dela drevesom ali prav za prav koreninam velike rane, pri katerih se veliko one snovi pozgubi, ki sploh nove korenine nareja, in škoda pokaže se pri takih sicer produktivnih ranah stem, da se rane le malo ali skoro nič ne pokrijejo, in na take nepokrite rane nasele se škodljive gobe, ki potem gujilobo prouzročijo in tako vso rastlino uničijo.

V resnici dobili smo pri kratkem obrezovanju, posebno v suhih legah in v ilovnatih tleh prav slabe izkušnje; nasajena drevesca so večinoma poginila, ostala pa so 3 do 4 leta piškavo rastla in še le potem si z rastjo malo opomogla ter nekoliko se porastla. Preiskava pri kratkem obrezovanju v jeseni je pokazala, da se odrezane korenine niso čisto nič zalile, ter da se ni nič novih korenin naredilo, temveč da so korenine že začele gujiti in trohneti. Pri zalitih ranah se je pokazalo,

da so bile le tanko pokrite in na robu večkrat pretrgane; lesnega dela korenin se je pa že gnjiloba prijemala, ter ne samo na koncu, temveč že bolj globoko rujavela; nove koreninice bile so redke in piškave.

Srednje dolgo (nekako 20 cm) obrezovanje korenin pa je boljše vplivalo na novo presajena sadna drevesca, ker so se rane hitreje in bolj na debelo zalile, tudi koreninice se je na robu ran obilnejše število prikazalo. Rane bile so skoraj vse zalite in le redkokedaj se je opazilo, da bi se gnjiloba katere korenine poprijela. Rast bila je povsem bolj zdrava in močnejša v primeri s kratkim obrezovanjem. To obrezovanje sponeslo se je v mokri in težki zemlji prav dobro in je bilo razvitku novih korenin ugodno.

Dolgo obrezovanje korenin, na katero se mora že pri izkopavanju dreves ozirati, je po naših poskušnjah v srednje dobri lahki ilovnati zemlji gledé zarastka korenin najboljše delovalo in najboljše vspehe pokazalo, medtem ko se v težki in mokri zemlji sè srednje dolgim obrezovanjem ne more meriti.

Pri vporabi dolzega obrezovanja dobé koreninini deli prirodi primerno obravnavanje, ker se stem ti organi za pokritje ran ne jemljejo tako močno v poštev; zalitje ran je hitro in popolno in narejanje sesalnih koreninice je obilno, ker stem je bilo koreninam puščena priložnost, da si po možnosti pridobé teh sesalnih organov, ki jim pridobé veliko rastlinskih redilnih snovi, ter se stem pokaže divna rast že v prvem letu na novo vsajenih sadnih drevesih. Tudi v suhih legah raste 85 do 90 %, na boljši zemlji in v mokrih legah se dobi le kaka izjema, in če se to zgodi, je skoraj gotovo kak drug vzrok, ne pa obrezovanje korenin, da je drevo poginilo.

Kratek pregled o naštetih obrezovanjih korenin pripelje nas do sklepa, da se kratko obrezovanje nikjer ne sponese; srednje dolgo deluje v težki in mokri zemlji medtem ko dolgo obrezovanje skoro v vseh legah dobro ugaja, če tudi je zemlja bolj lahka in slaba.

(Konec prihodnjič.)

— x —

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 4. Kako je z drevesci ravnati, iz katerih sad odpada?

Vprašanje št. 5. Kako bi se zamogel roj ustaviti, da ne bi všel v daljavo?

Mat. Fras v Senar.

Odgovor na 4. vprašanje. Kakor pišete, je bila v ondotnej okolici suša. Ta je pa ravno vzrok, da sadje iz drevja odpada. Takemu drevesu mora se pridno prilijati z vodo, še boljše pa z vodo mešano gnojnico, kakor je bilo v zadnjih dveh številkah tega lista povedano.

Odgovor na 5. vprašanje. Vzrok temu je gotovo ta, da je imel panj po kaki smrdljivi reči duh; ta pa čebelam ni ugajal zato so jo pobegnile iz panju. Tak panj je dobro, predno se roj v njega dene, s travo dobro obrisati, da se dotični duh malo prežene. Drugi vzrok je bil pa morebiti tudi ta, da so bili panjovi preveč na solnci. Prehuda vročina tudi prežene čebele iz panju, zato je dobro, da se panjovi z roji dobro okrijejo, da solnce ne sije preveč na nje. Tudi lakota prežene roje iz panju, a to le bolj po redkoma.

— x —

Naš dopis.

Iz spodnje Idrije. Čebelarji smo, kar se čebelne paše tiče, precej radovedni. Vedno povprašujemo in želimo vedeti, kakošna je bila paša tu ali tam, in kako težke čebele bile so v dotičnej okolici. Zaradi tega tudi jaz podajam p. n. bralcem tega lista sporočilo, kako so čebele pretečeno pomlad v naši okolici brale in rojile. Reči moram precej, da moramo začetek minule pomladi prištevati narslabejšim, ker do srede aprila morali smo čebele krmiti; nikjer niso nič dobile, ker vreme bilo je zelo neugodno. Jaz imel sem le štiri starce v mojem čebelnjaku. Kako žalosten je bil pogled v skoro prazen čebelnjak. Da bi pa to praznoto malo zakril, vzel sem iz Idrije 21 panjov čebel na pašo. Vsi morali smo jih krmiti, da so nam obstale, pa poleg krmenja so se Idrijčanom 3 panjovi pokvarili, dva sta prišla ob matice in enega so črvi (molj) po satovju prepredli, da so se vse čebele istega panju pogubile in vsle, čeravno je bilo še kakih 6 funtov medu v panju. Komur se je letos škoda zdelo kupiti medu za čebele, temu so večji del lakote pomrle.

Prve roje dobili smo tukaj dné 5. maja. Meni je rojil jeden prvič dné 11. maja in dva pa 14. maja. Pozneje dobil sem še 21. maja jednega drugiča in 25. maja pa dva. Tudi jednega tretjiča sem dobil. Četrty starce pa do sedaj še ni rojil.

Če Vam je gospod urednik všeč, naj še to v listu naznanim, kdaj in kako poprijel sem se čebelarstva in sadjerejstva. *) Leta 1829. so me ranjki oče poklicali iz Železne Kaple na Koroškem domov, da so mi posestvo izročili in na moje ime prepisali; da sem potem jaz gospodaril ter skrbel zato, da si kaj pridobim in tudi dolgove poplačam. Enkrat so mi pravili od njih očeta, tedaj mojega starega očeta ali deda, kako so gospodarili, ter da so tudi čebele imeli. Rekli so, da so roje, ki so do kresa rojili, doma pridržali, a druge, ki so po kresu rojili, prodali so vse. Vsako leto je prišel iz Poljan neki mož in ta jim je vse tiste roje plačal po 40 kr. brez panju. Mislil sem si, če so nekedaj čebele imeli in od njih nekaj dobička dobili, zakaj bi si jih tudi jaz ne napravil in kupil. Leta 1833. kupim si čebele, in od tistih dob nisem nobeno leto brez njih. Kmet sicer pri čebelah ne obogati, a vendar je dobro, če ima le toliko dobička, kolikor se v gospodinjstvu črez leto za sol potrosi.

Da so na posestvu, katerega sem jaz lastnik postal, v prejšnjih časih prav veliko sadja imeli, pravil mi je nek star že upokojen rudar po imenu Prelave. Rekel je, da je bilo pri Leskoveu (v naši hiši) za bolnike vedno frišno sadje dobiti i. t. d. Ko pa so začeli v Idriji v žgalnih pečeh tudi po letu rude žgati, posušila so se vsa sadna drevesa. Leta 1819. pa je prišel iz Dunaja od e. kr. dvorne kamere odlok z dné 6. marelja 1819. št. 2605, da so morali črez poletje, t. j. od konec aprila do 1. novembra s tem žganjem prenehati; potem bilo je za sadjerejo boljše. Začel sem leta 1831. po pašniku, po grmovju lesnikove in drobničeve divjake iskati in kopati, da sem jih doma vsadil in požlahtnil. To ponavljal sem vsako leto, tako da se je število sadnega drevja že nekaj namnožilo. Leta 1844. sem si pa v e. kr. rudniku v Idriji poškodoval nogo, ter vsled tega tudi s po-

*) To sicer ne spada v list, a priobčiti vendar le hočemo, ker Vaša delavnost in pridnost ste res hvale vredni. Morebiti se s tem kak mladenič probudi, ter sklene po Vašem zgledu vstrajno delati.

množenjem sadja zaostal. Sedaj na stare dni sem vesel, ko vidim, da raste še okoli 80 jablan in okoli 30 hrušek.

Preteklo leto (1888) imeli smo tukaj še precej sadja, tako da imam jaz še sedaj nekaj frišnih jabolk, čeravno sem po zimi slednji dan po eno ali dve pojedel, kajti dobro mi je to sadje teknilo in me okrepčevalo.

Letošnje leto je pa prav žalostno pogledati sadno drevje v naši okolici. Vse je kakor suho videti, ker so gosonice vse listje in cvetje pojedle. V Idriji in v spodnji Idriji ni nič zelenih dreves videti, edino le pri sosedu g. Ant. Leskovecu videti je nekaj zelenih dreves, ker so on sam in njegovi hlapci po zimi obrali suho listje po drevju, v katerem je bila gosenična zalega. Škoda, da tudi po njegovi senožeti niso otrebili dreves tega mrčesa, tudi tam bilo bi sadje lepo zeleno, a ker niso tega storili, stojé drevesa gola, kakor drugod.

Ko sem še leta 1837. kakor rudar v Idrijo v rudnik hodil, in po letu ob hudi vročini se silno potil po cesti, bilo je ob cesti eno samo lesnikovo drevo, v čegar senci brisal sem si pot iz obraza. Takrat prišlo mi je na misel, da bi bilo dobro, če bi ob cesti nasadili topole in akacije, ki hitro zrastejo. Črez nekaj let bi rudarji skoro vedno po senci v idrijski rudnik hodili. Videl sem v Idriji pri cesti zraven cerkve sv. Križa in na „Inzelnu“ na topolih prav lepe veje. Grem k e. kr. gosp. gozdarju in ga poprosim, da bi mi dovolil te lepe topolove veje obsekati, da jih bodem pri cesti in na mojem posestvu nasadil. Dobil sem dovoljenje. Akacij nakopal sem pa v grmovji pri lončariji in potem nasadil akacije in odsekane veje pri stari cesti od lončarije do meje spodnje Idrije.

Dné 31. maja t. l. imel sem pri e. kr. sodnji v Idriji nekaj opravila. Ko se nazaj peljem, bil sem prav veselega srea, ko sem videl, kako lepo rastejo pri cesti nasajene akacije, katere je č. g. Leopold Urbas, e. kr. rudniški uradnik, vsadil ob novi cesti. Večino drugih dreves nasadile so pa moje roke brezplačno. Ko sem od leta 1867. do leta 1873. kot načelnik okrajne idrijske ceste službo opravljal, sem posestnikom pri cesti svetoval, naj bi pri vsakem kanalu eno sadno drevesce vsadili, in sem tudi to zadnje leto po 15 kr. za vsajeno drevo plačal. Veliko dreves bi bilo še nasajenih, in več družega potrebnega in koristnega bi bilo napravljenega, a pozneje niso me odbrali več za načelnika, bil sem še sicer v odboru, a s tem bil mi je delokrog prikrajšan.

Iz tega se pač lahko spozna, da sem v zadevi sadjereje vedno za dobro in koristno našega kraja in naših naslednikov deloval in se po svoji moči trudil sadjerejo med ljudstvom vedno bolj razširjevati.

Boštjan Leskovic.

—♦—

Raznoterost.

Ko Dionizij še ni bil kralj, hoče nekoč v pokrajini Leont skoz neko reko jahati, toda konj se je vtopil v vrtincu, in ni ga bilo mogoče rešiti. Dionizij gre prav nejevoljen proč. Ne dolgo na to sliši za sabo rezgetanje, in ko se ozre, vidi svojega konja, ki za njim teče, in na grivi sedi mu — čebelni roj. Kar je ta čudež naznanjal, se je resnično zgodilo, ker Dionizij postal je malo dni potem kralj.

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.

Lastnina „Čebelarskega in sadjerejskega društva za Kranjsko.“ — Nataniila Klein in Kovač v Ljubljani.